

Robert Titan Felix: *Kri na dlaneh*. Maribor: Študentska založba Litera (knjižna zbirka Piramida), 2004.

“Smrt narkomana bo zaradi tega, ker v manjših krajih taki dogodki niso (pre)pogosti, lahko koga spomnila na kako resnično smrt, vendar pa nobena ‘faca s scene’ ni povzeta po resničnem modelu, s čimer avtor še enkrat poudarja, da je to besedilo popolnoma izmišljeno,” zapiše pisatelj v uvodni besedi pričujočega kratkega romana, v katerem je sicer “dogajalni prostor povzet po Soboti, vendar pa to ni realna Sóbota, ampak tista, doživljena v avtorjevem duhu”. Vseeno nam izriše (mursko)soboške lokalitete, pa naj gre za vrt pod kostanji, ki ga sicer imenuje Dobrayev vrt, ali park v bližini osrednjega Trga zmage; sama lokaliteta namreč ni odločilna za zgradbo ter potek (linearne) pripovedi, saj bi bila lahko le ta, predvsem zaradi tipizacije glavnih likov, umeščena tudi v kakšno drugo manjše (slovensko) mesto.

Ob branju se namreč dozdeva, da se pravzaprav ne dogaja nič pretresljivega. Kot da ni nobene, kar je želel poudariti tudi pisatelj, dinamike v sicer soparnem, nevihtnem poletju, ki se je zgrbilo v tej “jebeni provinci, v tem jebenem zakurčju”. Celodnevna pohajkovanja po zdolgočasnem mest(ec)u, naveličano kajenje ob kavi, vaje in muziciranje benda ter vozikanje po “hribovskem zakurčju”, sicer po goričkih zapotjih, delujejo kot “slow motion” v nasprotju s končnim razpletom, ki pa že diši po kriminalki. Simon, glavni protagonist, se namreč na koncu znajde z revolverjem v roki iz oči v oči s policijskimi specialci. Pravzaprav se s tem prizorom roman tudi začne, zato se nam na zadnji strani, ki se konča z istim stavkom kot prvi del poglavja *Dobljenje capaša* (prek. capáš, sled, pot, gaz), kalejdoskop zavrti nazaj.

In kaj je v tem filmu? Predvsem labilne, v lasten krog ujete osebe, ki se jih držijo podobni občutki kot Simona, ki “se med lahnim korakom skozi središče mesta ni mogel znebiti primisli,

da ga vse to, v kar naravnost strmi, sploh več ne zadeva, da mu mesto in njegovi ljudje vse manj pripadajo, kakor tudi sam vse manj pripada njim, niti svoji lastni družini ne, tej pravzaprav še najmanj". Tako člani benda, pripada mu tudi Jernej, ki si je na koncu zadal "zlato šuto" in postal drugi narkoman v dveh dneh, ki je končal v tej provinci (prvi je bilo neimenovano dekle), trpijo zaradi refleksa odtujenosti, ki da je dediščina nevzdržnih družinskih razmer, v svoji nemoči, kar je tipični vzorec, iščejo zadoščenja v "primislih", že meječih na fantazme. Njihov namišljeni beg iz province, ki da jih je usodno ožigosala, pa je le izgovor za beg v lastno "samost", v njihove "medleče večere" in "ure resnice", ki jih povedejo v tavajoče, večinoma brezizhodno vegetiranje. Seveda pisatelj ni moralističen niti vzgojen, še najmanj – če bi se oprijel tega namena, bi namreč roman izzvenel bizarno – njegov verizem, opirajoč se na (pre)pogoste notranje monologe glavnih oseb, skuša pred bralca le razgrniti slepohodja mladostnikov, ki jih zaradi hrepenenja po velikem svetu počasi postrgajo.

Smo priča tako "bluzerjem kot luzerjem", Tiborju, ki se odmakne od svoje družine, mladostne Goge, ki jo posrka narkoscena, pogosto s potrpežljivim piscem (takšen mora biti tudi bralec) obiščemo omrtvičene pube, pokukamo v zakulisje tako "izpolnjenih" (Goga in Tibor) kot travmatiziranih (Simon in Sabina) spolnih odnosov. Zdi se, kot da vedno znova kukamo v zaodrije nezdravih odnosov, mladostnikov (povečini srednješolcev), katerih dejanja vse bolj postajajo ritual – "samo ritual, samo s krčevitostjo telesa izmoledovana prošnja tistemu tam zgoraj, da bi en teden vendarle še zneslo, da te vsaj še en teden kaka pizdunska prečista ali prestrihninasta roba ne bi odnesla v večnost". Tudi Gisela popiše v pismu Gogi podobna občutja, češ, "bom lahko samo, kar se bo tam notri zahtevalo od mene".

A "tam notri" ostaja le brezizhodje. Ostajajo fantomski vlaki, ki ne vozijo nikamor. Ostajajo "grebeni skal in ženske" kot posmeh svetu. Ostajajo "vzblatenja" in ukleščenosti, ki glavno osebo pripeljejo do razcepa: naj tudi sproži? Naj sklene krog, ki ga je začel z usodnim strelom v starca? Naj gre na konec sveta, ki si ga je namislil?

To je roman, ki ga ne moreš prebrati na dušek. Niti se ne da. Pa ne le zaradi pogosto rabljenih dialektizmov, slengizmov ter ekspresivnih, za prozno pripoved preveč pesniških podob, temveč zaradi teže, ki se zgosti na bralca, ko odloži to knjigo. To je lepljenka, bolje rečeno mreža samopremišljevanj in "primisli", ki pa bralca ne pustijo hladnega, čeprav jih je za ščepec preveč, ker – vsaj jaz sem imel ta občutek – s svojo gostoto kar zameglijo osnovno zgodbeno nit v "sam neskončni nedogled". Kar je bil najbrž tudi avtorjev namen, saj mu je bizarna narkozgodba služila le za okostje pripovedi, ki predvsem noče vzgajati ali obsojati, ampak zgolj pripovedovati. Škoda je le, da zaradi zahtevnosti branja roman ne bo zašel v roke mladih bralcev; samo zgodbo bi bilo treba dinamizirati in zreducirati psihologiziranje, pa bi bila pripoved imeniten "mladinski roman".